

Drugi savjetnički posjet – izvješće i evaluacija

Ministarstvo znanosti i obrazovanja organiziralo je u **listopadu 2018. godine** drugi savjetnički posjet za učitelje, nastavnike, stručne suradnike i ravnatelje iz 74 osnovne i srednje škole koje sudjeluju u eksperimentalnome programu Škola za život.

Cilj je drugoga savjetničkog posjeta **obrada teme *Promjena paradigme poučavanja, odgovori na pitanja i otklanjanje nedoumica te prikupljanje prvih prijedloga i povratnih informacija o provedbi programa Škola za život.***

Četveročlani timovi sastavljeni od učitelja različitih predmeta (područja), članovi Mentorske radne skupine, Radne skupine za razrednu nastavu i Radnih skupina za predmetne kurikulume, **posjetili su 74 škole u eksperimentalnom programu i održali četverosatnu edukaciju.**

Drugi je savjetnički posjet organiziran u dva dijela. Prvi je dio posjeta bio posvećen novim ulogama učenika i učitelja u procesu učenja, autonomiji učitelja i temi *Promjena paradigme poučavanja* koja je obuhvatila i uvodnu aktivnost: zamjenu pasivnih metoda i postupaka aktivnima.

U drugome je dijelu posjeta bilo predviđeno ostvarivanje dviju od četiri ponuđene radionice prema izboru škole:

1) Razumijevanje procesa učenja

- prepoznati osobni stil učenja i objasniti na koji način osobni stil učenja svakoga učitelja utječe na način njegova poučavanja i u skladu s tim osmisliti odgovarajuće metode učenja i poučavanja za različite stilove učenja

2) Razvoj kompetencija učitelja za 21. stoljeće

- upoznati učitelje s kompetencijama kojima bi trebali ovladati za uspješno učenje i podučavanje danas i u skoroj budućnosti

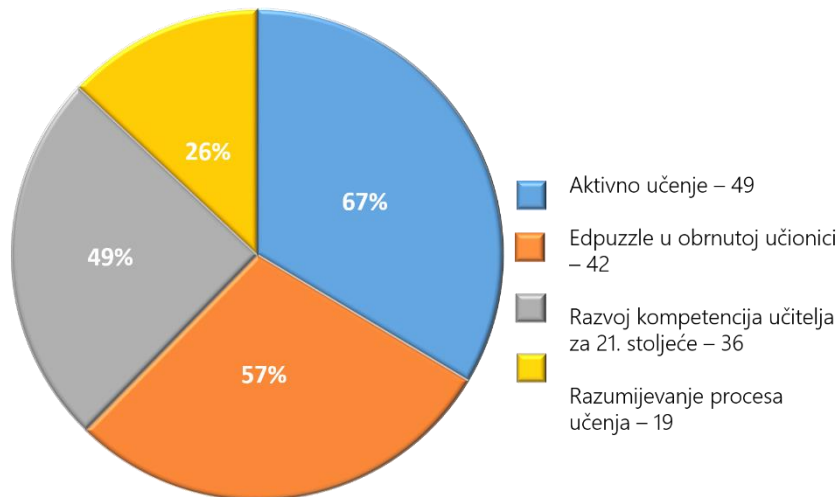
3) Aktivno učenje

- analizirati dosadašnji način učenja i poučavanja i objasniti aktivnu ulogu učenika u procesu učenja i poučavanja

4) Edpuzzle u obrnutoj učionici

- upoznati model obrnute učionice i izraditi nastavni materijal za obrnutu učionicu pomoću alata Edpuzzle

Prema analiziranim podacima, škole su odabrale radionice u ovim postotcima: Aktivno učenje – 67%, Edpuzzle u obrnutoj učionici – 57%, Razvoj kompetencija učitelja za 21. stoljeće – 49% i Razumijevanje procesa učenja – 26%.

Slika 1. Odabir radionica u drugome savjetničkom posjetu

Učitelji, nastavnici, stručni suradnici i ravnatelji, postavljali su pitanja koja su obuhvaćala nekoliko različitih kategorija.

Prva se kategorija najbrojnijih pitanja odnosila na vrednovanje rada učenika, virtualne učionice, opremu i organizaciju nastave. Druga je kategorija obuhvaćala pitanja o učenicima, ishodima učenja, radu učitelja, e-dnevniku, planiranju i edukaciji učitelja. U trećoj je kategoriji odgovoreno na pitanja o literaturi, savjetnicima i administraciji.

Slika 2. Kategorije pitanja prema učestalosti – osnovna škola

Slika 3. Kategorije pitanja prema učestalosti – srednja škola

Ključni izazovi i odgovori – osnovna škola

Vrednovanje rada učenika

- vrednovanje je rada učenika tema koja će se detaljno razrađivati na svim edukacijama, a ujedno je i tema profesionalnog razvoja u SRSS 2 projektu podrške od strane Europske komisije
- univerzalni, gotovi obrasci s ponuđenim natuknicama za vrednovanje za učenje i kao učenje ne preporučuju se jer svaki učitelj treba obratiti pozornost na specifičnosti vrednovanja unutar svoga predmeta te svakom učeniku pristupiti individualno
- svaka aktivnost ne treba rezultirati vrednovanjem naučenoga
- metodički priručnici sadrže primjere oblika i metoda vrednovanja za učenje i kao učenje koji mogu pomoći pri osmišljavanju odgovarajućih pristupa za konkretan razred i učenike

Virtualne učionice

- edukacija je na Loomenu predviđena tijekom cijele eksperimentalne provedbe programa Škola za život u obliku mreže podrške i sustava za razmjenu nastavnih materijala
- aktivnosti u virtualnim učionicama osmišljene su tako da ne zahtijevaju više od četiri sata tjedne edukacije
- svi sadržaji u virtualnim učionicama ostaju trajno otvoreni tako da sudionici mogu nadoknaditi propušteno kad imaju vremena

Oprema

- tijekom eksperimentalne provedbe u svakoj se školi poboljšavaju tehnički uvjeti za korištenje opreme
- potiče se primjerena i svrhovita uporaba digitalne tehnologije u svrhu ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda
- učenici će češćom uporabom digitalnih alata steći potrebne digitalne vještine pa će se vrijeme snalaženja pri uporabi pojedinoga digitalnog alata smanjivati

Organizacija nastave

- učenici će i dalje učiti u izvannastavnome vremenu, no suradničkim učenjem tijekom sata mogu naučiti više i bolje
- učenik ne odabire sadržaje učenja (što), nego može odabrati način na koji će učiti pojedine sadržaje (kako)
- učitelj individualizira podučavanje, ali samo ga učenik može personalizirati, stoga je važno poticanje učenika na preuzimanje odgovornosti za vlastito učenje

Ključni izazovi i odgovori – srednja škola

Vrednovanje rada učenika

- vrednovanju rada učenika pristupa se individualno
- uz brojčanu ocjenu (vrednovanje naučenog) važno je navesti i kvalitativan opis da bi bilo jasnije za što je učenik dobio ocjenu i na kojoj je razini svladao odgojno-obrazovne ishode
- suradničko učenje, projekte ili obrnutu učionicu vrednujemo kao učenje, za učenje i naučenoga prema unaprijed postavljenim mjerilima vrednovanja za određenu aktivnost – primjeri su dostupni u metodičkim priručnicima

Literatura

- za frontalnu primjenu izrađivat će se novi udžbenici, ovi su samo za eksperimentalni program
- Edutorij pripremljen u projektu e-Škole koristit će se kao repozitorij obrazovnih sadržaja, a Ministarstvo će kontinuirano poticati učitelje na razmjenu i objavu nastavnih materijala

Učenici

- stavljanje je učenika u aktivnu ulogu u procesu učenja i poučavanja proces za koji je potreban trud i strpljenje
- uvođenjem novih obrazovnih trendova učeniku se dodjeljuje aktivna uloga što ga dugoročno rasterećuje
- promjenama paradigme poučavanja, metoda vrednovanja i poučavanja motiviramo učenike za učenje

Drugi savjetnički posjet pratili su i promotivni roditeljski sastanci koji su održani u svim eksperimentalnim osnovnim i srednjim školama.

Zaključujemo da je drugi savjetnički posjet u potpunosti ispunio svoj cilj: sudionici, učitelji, nastavnici, stručni suradnici i ravnatelji eksperimentalnih škola, opetovano su izrazili zadovoljstvo ovakvim načinom edukacije i pristupa. Tema *Promjena paradigme poučavanja* u potpunosti je ostvarena. U svakoj su školi održane dvije radionice i uvodno izlaganje s radionicom. Sudionicima je odgovoreno na postavljena pitanja, otklonjene su nedoumice, saslušani su i obrađeni svi prijedlozi i povratne informacije o početnom razdoblju provedbe eksperimentalnog programa Škola za život.